

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทาง
โรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้าร่มเย็น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2

ธนพงษ์ คาดสนิท
อาจารย์ ดร.ปิยะ สักดีเจริญ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้าร่มเย็น (2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้าร่มเย็น จำแนกตาม เพศ และกลุ่มอายุของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมาบตาบดล้าร่มเย็น ประชากรในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมาบตาบดล้าร่มเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการระดมทรัพยากร และด้านการแสดงความคิดเห็น

ผลการวิจัย ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้าร่มเย็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.59$) เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.78$) , ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.66$), ด้านการแสดงความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.54$) และด้านการระดมทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.38$)ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบโดยภาพรวมด้านความความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้าร่มเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 ที่มีเพศและอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ ความพึงพอใจ, การมีส่วนร่วม, การส่งเสริมการมีส่วนร่วม, การแลกเปลี่ยนเรียนรู้, การระดมทรัพยากร, การแสดงความคิดเห็น

ความนำ

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว และมีการแข่งขันกันอย่างสูงมาก การบริหารจัดการจึงมีความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น องค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างให้ความสนใจในการพัฒนาองค์กรให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้มากที่สุด การบริหารงานนับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำเนินธุรกิจ หากองค์กรมีการบริหารงานที่ดีย่อมช่วยให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ง่ายขึ้น การบริหารงานไม่ใช่หน้าที่ที่ต้องทำให้เสร็จสิ้นไปเท่านั้น การบริหารงานยังต้องอาศัยการบริหารงานที่ถูกต้องตามขั้นตอนอีกด้วย

กระแสโลกาภิวัตน์รัฐบาลต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาประชาชนให้มีความสามารถในด้านต่างๆ อย่างพอเพียง สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้และมีศักยภาพเท่าเทียมกับนานาประเทศ สถานศึกษาได้พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของประชาชนและสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2551 มีเจตนารมณ์ต้องการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน โดยให้มีกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่และส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญและภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชู ผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

ในแต่ละบริบทของโรงเรียนพบว่าในบางครั้งชุมชนไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2544) ได้กล่าวว่า จากอดีตผ่านมาชุมชนยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร ซึ่งผลกระทบของการขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับที่เหมาะสม ทำให้การศึกษาเป็นสิ่งที่แบ่งแยกไปจากชุมชน จึงก่อให้เกิดปัญหาผู้ปกครองไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภายในโรงเรียน นอกจากนี้ วิชัย ต้นศิริ (2538) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าผู้ปกครองไม่เข้าร่วมมือกับโรงเรียนแล้วจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นการจัดการศึกษาจะปล่อยให้รัฐเป็นผู้กำหนดนโยบาย หลักสูตร หรือการวัดและประเมินผลเองไม่ได้ จะต้องสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนและเปิด โอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงบทบาทในการบริหารจัดการเพื่อสอดคล้องกับความต้องการชุมชนอย่างแท้จริง

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงาน โรงเรียนนั้นแตกต่างกันตามสภาพ เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สิ่งแวดล้อม และสถานภาพของผู้ปกครอง เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทาง โรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการระดมทรัพยากร และด้านการแสดงความคิดเห็น (2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทาง โรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 จำแนกตาม เพศ และกลุ่มอายุ ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น โดยจำแนกตาม สถานภาพ จำนวน 2 ด้าน เพศและอายุ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทาง โรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการระดมทรัพยากร และด้านการแสดงความคิดเห็น (2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทาง โรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 จำแนกตาม เพศ และกลุ่มอายุ ของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น โดยจำแนกตาม สถานภาพ จำนวน 2 ด้าน เพศและอายุ

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทาง โรงเรียน ของโรงเรียนมาบตา บดลำร่มเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามเพศและอายุ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 จำนวน 110 คน (ปีการศึกษา 2557) ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมาบตาบดลำร่มเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 ทั้งหมด 86 คน รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศและอายุ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาข้อมูล งานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญ และสอบถามจากผู้มีประสบการณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ตามรายการ (checklist) ซึ่งถามเกี่ยวกับข้อมูล สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1. เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม เพศชายและเพศหญิง
2. อายุ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 25 ปี, 25 – 50 ปี และมากกว่า 50 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ตามประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดลำธารเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการระดมทรัพยากร และด้านการแสดงความคิดเห็น

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะ ปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อให้ผู้ตอบคำถาม ได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ อื่นๆ เพิ่มเติม ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดลำธารเย็น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ผู้วิจัย ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

ศึกษาข้อมูลจากคำนิยาม ตัวแปร วัตถุประสงค์ ที่จะวัดให้ละเอียดและรอบครอบเพื่อนำมาเป็นกรอบการสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น พบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงและแก้ไข ด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือไว้ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ความเหมาะสมของภาษาครอบคลุมเนื้อหาประเด็นศึกษา นำผลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามตัวแปร (index of item-objective congruence) หรือ IOC จากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ว่า ค่า IOC 0.66 - 1 ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาได้ นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างครูที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่า

สัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient) ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach, 1970, p. 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตาม เพศ และอายุ โดยใช้สถิติทดสอบ t test จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40.70 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.30 อายุผู้ปกครองนักเรียน ในระดับ น้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.80 ในระดับ 25 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.80 และในระดับ มากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.40 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.78$) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.66$) ด้านการแสดงความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.54$) และอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการระดมทรัพยากร ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.38$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุ พบว่า ผลการเปรียบเทียบโดยภาพรวมด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมระหว่างชุมชนกับทางโรงเรียน ของโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ที่มี เพศ อายุ มีความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนมาบตาบดล้อมเย็น สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารงานด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนไปสู่

ความสำเร็จ เพื่อเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนมาตถกสิาร่วมเย็นและสถานศึกษาอื่น เพื่อนำเป็นต้นแบบการพัฒนาในอนาคต การบริหารงานด้านการมีส่วนร่วม และปรับปรุงวางแผนการปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การบริหารงานด้านต่างๆของสถานศึกษาดียิ่งขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง

- กชกร ชวติ. (2544). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิรวิทย์ เศษจรัสศรี. (2548). ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของกรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิพนธ์ โรจนภานุรัตน์. (2546). การศึกษาการบริหารงานของผู้ช่วยบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2539 ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
- นลินี นุตย์จิตะ. (2543). แนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บันลือ ยุมลมาตย์. (2547). การพัฒนาการดำเนินงานในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนอนุกุลนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2547). ประมวลสาระชุดวิชา การจัดการศึกษา. นนทบุรี : บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประเสริฐ แวนจันทร์. (2546). การประเมินโครงการวินัยนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ผการัตน์ พุกกลิ่น. (2549). การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรรรภา ดาวตก. (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองเครือข่ายระบบดูแลนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนเป็นฐานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร.
- พูนทรัพย์ จันนิล. (2547). ศึกษาการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันชัย นงศ์สูงเนิน. (2546). การศึกษาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วิลาวรรณ คุณเจริญ. (2544). ความพึงพอใจของมหาบัณฑิตต่อโครงการปริญญาโท สาขาสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม (ส่วนภูมิภาค). วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถิต ทิวพุดวา. (2546). ความพึงพอใจในคุณภาพการบริการของศูนย์สุขภาพชุมชน กรณีศึกษา : ศูนย์สุขภาพชุมชนในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. รายงานการค้นคว้าอิสระ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัมพร ศรีสมุทร. (2547). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการโรงเรียนพรพิบูล พิทยา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อุดม สิงโตทอง. (2550). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.